

Sygn. akt **XI Ka 381/19**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 sierpnia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Lublinie XI Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Mariusz Jaroszyński

Protokolant: Wioleta Zawadzka

przy udziale prokuratora Anny Pietrzak – Dragan

po rozpoznaniu dnia 6 sierpnia 2019 r.

sprawy **J. K.** urodzonego (...) w C., syna E. i H. z domu H.,

oskarżonego z art. 300 § 2 kk w zw. z art. 12 kk

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Chełmie

z dnia 4 stycznia 2019 roku sygn. akt II K 879/16.

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę J. K. przekazuje Sądowi Rejonowemu w Chełmie do ponownego rozpoznania.

Sygn. akt XI Ka 381/19

UZASADNIENIE

J. K. został oskarżony o to, że działając w krótkich odstępach czasu w okresie od 31 stycznia 2014 r. do 22 lutego 2016 r. w C. województwa (...), działając w warunkach przestępstwa ciągłego w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, uchylenia się od tytułu egzekucyjnego zajęcia wierzytelności z dnia 16 stycznia 2014 r. wydanego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Chełmie R. Ł. wobec A. M. prowadzącej działalność gospodarczą pod firmą (...) z/s

w C. jako dłużnika wierzytelności z tytułu czynszu najmu lokalu przy ul. (...) C. - dłużnika J. K. i udaremnienia zaspokojenia wierzyciela (...) sp. j. W. i F. B. i M. B. z/s

w Z., dziewiętnastokrotnie usunął spod egzekucji komorniczej - postępowanie Km 989/13 pobrane świadczenie pieniężne z w/w tytułu czynszu najmu lokalu

w łącznej kwocie 189 420 zł, na którą składała się kwota 182 357,91 zł wynikająca

z rozliczeń pomiędzy w/w podmiotami udokumentowana wystawionymi fakturami

o numerach: 1) (...) z dnia 10.11.2015 r. na kwotę 8610 zł, 2)(...)dnia 10.10.2015 r. na kwotę 8610 zł, 3) (...)z dnia 10.08.2015 r. na kwotę 8610 zł,

4) (...) z dnia 10.07.2015 r. na kwotę 8610 zł, 5) (...)dnia 10.06.2015 r. na kwotę 8610 zł, 6) (...)z dnia 10.04.2015 r. na kwotę (...), 7) 1/03/2015

z dnia 10.03.2015 r. na kwotę 8610 zł, 8) (...)z dnia 10.02.2015 r. na kwotę 8610 zł, 9) (...)z dnia 10.12.2014 r. na kwotę 8610 zł, 10) (...)z dnia 10.11.2014 r. na kwotę 8610 zł, 11) (...)z dnia 10.11.2014 r. na kwotę 8610 zł, 12) Zamówienie nr (...) z dnia 08/12/2014 na kwotę 1547,91 zł, 13) Faktura ol/ (...) z dnia 16.01.2014 r. na kwotę 51 660 zł, 14) (...)z dnia 10.05.2015 r. na kwotę 8610 zł, 15) (...)z dnia 10.09.2014 r. na kwotę 8610 zł, 16) (...)z dnia 10.09.2014 r. na kwotę 8610 zł, 17) (...)z dnia 10.09.2015 r.

na kwotę 8610 zł oraz kwota 7 062,09 zł wynikająca z rozliczenia pomiędzy w/w podmiotami gospodarczymi udokumentowanymi odrębnymi zapiskami na kartkach papieru poprzez rozporządzenie w/w kwotą z pokrywdzeniem wymienionego wierzyciela i na jego szkodę, w tym:

1. w dniu 10 listopada 2015 r. przyjął gotówką z pominięciem rachunku bankowego wskazanego do wpłat przez Komornika Sądowego, a następnie rozdysponował z pominięciem wierzycieli środki pieniężne w kwocie 8610 zł otrzymane z tytułu czynszu najmu lokalu przez firmę (...);
2. w dniu 10 października 2015 r. przyjął gotówką z pominięciem rachunku bankowego wskazanego do wpłat przez Komornika Sądowego, a następnie rozdysponował z pominięciem wierzycieli środki pieniężne w kwocie 8610 zł otrzymane z tytułu czynszu najmu lokalu przez firmę (...);
3. w dniu 10 sierpnia 2015 r. przyjął gotówką z pominięciem rachunku bankowego wskazanego do wpłat przez Komornika Sądowego, a następnie rozdysponował z pominięciem wierzycieli środki pieniężne w kwocie 8610 zł otrzymane z tytułu czynszu najmu lokalu przez firmę (...);
4. w dniu 10 lipca 2015 r. przyjął gotówką z pominięciem rachunku bankowego, wskazanego do wpłat przez Komornika Sądowego, a następnie rozdysponował z pominięciem wierzycieli środki pieniężne w kwocie 8610 zł otrzymane z tytułu czynszu najmu lokalu przez firmę (...) Hurtownia (...);
5. w dniu 10 czerwca 2015 r. przyjął gotówką z pominięciem rachunku bankowego wskazanego do wpłat przez Komornika Sądowego, a następnie rozdysponował z pominięciem wierzycieli środki pieniężne w kwocie 8610 zł otrzymane z tytułu czynszu najmu lokalu przez firmę (...);
6. w dniu 10 kwietnia 2015 r. przyjął gotówką z pominięciem rachunku bankowego wskazanego do wpłat przez Komornika Sądowego, a następnie rozdysponował z pominięciem wierzycieli środki pieniężne w kwocie 8610 zł otrzymane z tytułu czynszu najmu lokalu przez firmę (...);
7. w dniu 10 marca 2015 r. przyjął gotówką z pominięciem rachunku bankowego wskazanego do wpłat przez Komornika Sądowego, a następnie rozdysponował z pominięciem wierzycieli środki pieniężne w kwocie 8610 zł otrzymane z tytułu czynszu najmu lokalu przez firmę (...);
8. w dniu 10 lutego 2015 r. przyjął gotówką z pominięciem rachunku bankowego wskazanego do wpłat przez Komornika Sądowego, a następnie rozdysponował z pominięciem wierzycieli środki pieniężne w kwocie 8610 zł otrzymane z tytułu czynszu najmu lokalu przez firmę (...);
9. w dniu 10 grudnia 2014 r. przyjął gotówką z pominięciem rachunku bankowego wskazanego do wpłat przez Komornika Sądowego, a następnie rozdysponował z pominięciem wierzycieli środki pieniężne w kwocie 8610 zł otrzymane z tytułu czynszu najmu lokalu przez firmę (...);
10. w dniu 10 listopada 2014 r. przyjął gotówką z pominięciem rachunku bankowego wskazanego do wpłat przez Komornika Sądowego, a następnie rozdysponował z pominięciem wierzycieli środki pieniężne w kwocie 8610 zł otrzymane z tytułu czynszu najmu lokalu przez firmę (...);
11. w dniu 10 października 2015 r. przyjął gotówką z pominięciem rachunku bankowego wskazanego do wpłat przez Komornika Sądowego, a następnie rozdysponował z pominięciem wierzycieli środki pieniężne w kwocie 8610 zł otrzymane z tytułu czynszu najmu lokalu przez firmę (...);
12. w dniu 16 stycznia 2014 r. przyjął gotówką z pominięciem rachunku bankowego wskazanego do wpłat przez Komornika Sądowego, a następnie rozdysponował z pominięciem wierzycieli środki pieniężne w kwocie 51660 zł otrzymane z tytułu czynszu najmu lokalu przez firmę (...);

13. w dniu 10 maja 2015 r. przyjął gotówką z pominięciem rachunku bankowego wskazanego do wpłat przez Komornika Sądowego, a następnie rozdysponował z pominięciem wierzycieli środki pieniężne w kwocie 8610 zł otrzymane z tytułu czynszu najmu lokalu przez firmę (...);

14. w dniu 10 września 2014 r. przyjął gotówką z pominięciem rachunku bankowego wskazanego do wpłat przez Komornika Sądowego, a następnie rozdysponował z pominięciem wierzycieli środki pieniężne w kwocie 17 220 zł otrzymane z tytułu czynszu najmu lokalu przez firmę (...);

15. w dniu 10 września 2015 r. przyjął gotówką z pominięciem rachunku bankowego wskazanego do wpłat przez Komornika Sądowego, a następnie rozdysponował z pominięciem wierzycieli środki pieniężne w kwocie 8610 zł otrzymane z tytułu czynszu najmu lokalu przez firmę (...);

16. w dniu 08 grudnia 2015 r. przyjął z pominięciem rachunku bankowego wskazanego do wpłat przez Komornika Sądowego, a następnie rozdysponował z pominięciem wierzycieli materiały budowlane/meblarskie wyszczególnione w zamówieniu z dnia 08-12-2015 r, o wartości 1547,91 zł otrzymane z tytułu czynszu najmu lokalu przez firmę (...);

17. w dniu 17 grudnia 2015 r. przyjął gotówką z pominięciem rachunku bankowego wskazanego do wpłat przez Komornika Sądowego, a następnie rozdysponował z pominięciem wierzycieli środki pieniężne w kwocie 500 zł otrzymane z tytułu czynszu najmu lokalu przez firmę (...);

18. w dniu 28 grudnia 2015 r. przyjął gotówką z pominięciem rachunku bankowego wskazanego do wpłat przez Komornika Sądowego, a następnie rozdysponował z pominięciem wierzycieli środki pieniężne w kwocie 300 zł otrzymane z tytułu czynszu najmu lokalu przez firmę (...);

19. w czasookresie od dnia 31 stycznia 2014 r. do 22 lutego 2016 r. przyjął gotówką z pominięciem rachunku bankowego wskazanego do wpłat przez Komornika Sądowego, a następnie rozdysponował z pominięciem wierzycieli środki pieniężne w kwocie 6 262,09 zł otrzymane z tytułu czynszu najmu lokalu przez firmę (...);

tj. o czyn z art. 300 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

Wyrokiem z dnia 4 stycznia 2019 r., wydanym w sprawie o sygn. akt II K 879/16, Sąd Rejonowy w Chełmie:

I. oskarżonego J. K. uniewinnił od popełnienia zarzucanego mu czynu;

II. na podstawie art. 632 pkt 2 k.p.k. kosztami niniejszego procesu obciążył Skarb Państwa.

Apelację od powyższego wyroku złożył prokurator. Zaskarżając go w całości na niekorzyść oskarżonego J. K. w oparciu o przepisy art. 427 § 2 k.p.k. oraz art. 438 pkt 2 k.p.k. wyrokowi temu zarzucił obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie art. 410 k.p.k., art. 366 § 1 k.p.k., art. 167 k.p.k. i art. 7 k.p.k. poprzez:

- pominięcie przez Sąd przy ferowaniu wyroku i nieujawnienie przed zamknięciem przewodu sądowego zgromadzonego w postępowaniu przygotowawczym istotnego materiału dowodowego w postaci dokumentacji nadesłanej przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w C. (z k. 179-282) i Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Chełmie (z k. 29-65, 142), co miało wpływ na niepełną ocenę dowodów, w tym wyjaśnień oskarżonego i błędne ustalenia faktyczne w zakresie braku winy J. K. co do zarzucanego mu czynu;
- niewyjaśnienie wszystkich istotnych okoliczności sprawy wskutek zaniechania przeprowadzenia dowodów z urzędu, tj. konfrontacji oskarżonego J. K. ze świadkami A. M. i M. M., uzyskania dokumentacji od Naczelnika Urzędu Skarbowego w C. dotyczącej przeprowadzanych kontroli podatkowych w zakresie prawidłowości rozliczeń z tytułu podatku od towarów i usług za lata 2014-2015 przez podatnika J. K. i składanych przez wymienionego

oświadczeń strony w toku tych kontroli, uzyskania wyciągów z rachunków bankowych oskarżonego (prywatnych i firmowych) za lata 2014-2015, co mogło mieć wpływ na błędne ustalenia faktyczne w zakresie braku winy J. K. co do zarzucanego mu czynu;

- całkowicie dowolną, a nie swobodną, sprzeczną z zasadami prawidłowego rozumowania ocenę wyjaśnień oskarżonego poprzez niezasadne obdarzenie ich całkowitą wiarygodnością, co miało wpływ na poczynienie przez Sąd błędnych ustaleń faktycznych w zakresie braku sprawstwa oskarżonego w zakresie zarzucanego mu aktem oskarżenia czynu.

Na zasadzie art. 427 § 1 k.p.k. i art. 437 § 1 k.p.k. prokurator wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Chełmie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest zasadna i zasługuje na uwzględnienie.

Podzielić należy stanowisko prokuratora przede wszystkim w zakresie trzeciego z postawionych zarzutów – dowolnej i sprzecznnej z zasadami prawidłowego rozumowania oceny wyjaśnień J. K. mającej wpływ na treść orzeczenia.

W ramach wstępu przypomnieć należy, iż zgodnie z art. 300 § 2 k.k. kto, w celu udaremnienia wykonania orzeczenia sądu lub innego organu państwowego, udaremnia lub uszczupla zaspokojenie swojego wierzyciela przez to, że usuwa, ukrywa, zbywa, darowuje, niszczy, rzeczywiście lub pozornie obciąża albo uszkadza składniki swojego majątku zajęte lub zagrożone zajęciem, bądź usuwa znaki zajęcia, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

Nie powielając argumentów zawartych w apelacji prokuratora w zakresie uchybienia zasadzie art. 7 k.p.k. przy ocenie wyjaśnień oskarżonego (k. 231v.-232v., str. 6-8 apelacji) podnieść należy, że z akt sprawy wynika, iż Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Chełmie R. Ł. prowadził postępowanie egzekucyjne nr (...)przeciwko J. K. z wniosku (...) sp. j. W i F B. i M. B.. Uwadze Sąd Rejonowego uszła jednak istotna okoliczność, iż zajęcie wierzytelności i praw na rzecz ww. wierzyciela z tytułu przychodów

z prowadzonej działalności gospodarczej oskarżonego miało miejsce już 21 maja 2013 r. – k. 8 z akt Km 989/13 (doręczone oskarżonemu 10 czerwca 2013 r. – k. 14 i 15

z akt Km 989/13). W kontekście postawionego oskarżonemu zarzutu nie można podzielić kategorycznej oceny Sądu Rejonowego w zakresie braku zamiaru bezpośredniego pokrzywdzenia wskazanego wierzyciela. Zaakcentować bowiem należy, iż jednym ze znamion czynu z art. 300 § 2 k.k. jest usunięcie składników majątku zajętych lub zagrożonych zajęciem. J. K. zawierając już w dniu 30 września 2013 roku z A. M. (...) Hurtownia (...) z/s w H. umowę najmu lokalu użytkowego położonego w C. przy ulicy (...) miał świadomość, iż czynsz najmu jako wchodzący w skład jego przychodów z działalności gospodarczej w kwocie 7000 zł miesięcznie plus podatek VAT jest zagrożony zajęciem (nadto wobec innych prowadzonych wobec niego postępowań egzekucyjnych), które de facto nastąpiło w dniu 16 stycznia 2014 r. To samo rzecz jasna dotyczy zawarcia umowy dzierżawy w dniu 15 stycznia 2014 r., a następnie aneksu do niej z dnia 16 stycznia 2014 r.

Już powyższe nie pozwala zaakceptować dokonanej przez Sąd I instancji oceny materiału dowodowego, niemniej jednak należy jeszcze zwrócić uwagę, że w dniu 16 stycznia 2014 r. Komornik Sądowy przy Sądzie w Chełmie R. Ł. dokonał zajęcia wierzytelności w firmie (...) tj. (...) Hurtownia (...) ul. (...) w C. z tytułu czynszu dzierżawy lokalu dłużnika J. K. (k. 50 z akt Km 989/13). Pismo o zajęciu wierzytelności A. M. odebrała w dniu 20 stycznia 2014 r. (k. 51 z akt Km 989/13), zaś J. K. zawiadomienie o zajęciu wierzytelności odebrał w dniu 31 stycznia 2014 r. (k. 53 z akt Km 989/13). Jednocześnie (po myśli art. 896 § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.) komornik wezwał A. M. m.in. do potrącenia zajętej wierzytelności i przekazania jej komornikowi na konto. Oskarżony został także pouczone, iż nie wolno mu zajętej wierzytelności lub innego świadczenia odbierać ani rozporządzać. Od tego momentu oskarżony nie mógł zatem przyjmować od A. M. jakichkolwiek pieniędzy

z tytułu najmu. Nikt go też z tego obowiązku nie zwolnił w tym także w zakresie pobierania od A. M. należnego podatku VAT z tytułu dzierżawy nieruchomości. Wyjaśnienia oskarżonego w tym zakresie potwierdzenia nie znajdują.

Tymczasem, jak wynika z ustaleń dokonanych przez Sąd Rejonowy „w okresie od sierpnia 2014 roku do listopada 2015 roku J. K. wystawił A. M. 16 faktur VAT z tytułu czynszu dzierżawy, z których każda opiewa na kwotę 8610 zł brutto. We wskazanym okresie A. M. od każdej faktury przekazywała J. K. kwotę wartości podatku VAT 23% tj. 1610 zł. A. M. płaciła J. K. VAT w ratach i nieregularnie. J. K. pobrane od A. M. pieniądze wpłacał na rzecz Urzędu Skarbowego w C.. Wpłaty te były nieregularne i nie w pełnych wysokościach”. Tego rodzaju zachowanie oskarżonego w okolicznościach sprawy niniejszej nie przemawia za stwierdzeniem braku po jego stronie zamiaru bezpośredniego pokrzywdzenia wierzycieli, co legło u podstaw zaskarżonego wyroku. Zachowanie oskarżonego, a opisywane przez A. M. (mające dodatkowo wsparcie w niosobowym materiale dowodowym – k. 122) ewidentnie świadczy, iż oskarżony wbrew zakazowi pobierania świadczenia przyjmował zaliczki z tytułu dzierżawy „do ręki”, a zatem usunął spod egzekucji pobrane świadczenie pieniężne.

Wskazane wyżej okoliczności i trafna argumentacja zawarta w uzasadnieniu apelacji prokuratora sprawiają, iż wersja wydarzeń przedstawiona przez oskarżonego J. K. jawi się jako czysto abstrakcyjna. W konsekwencji dokonana przez Sąd meriti ocena zebranego w sprawie materiału dowodowego i ustalony na jej podstawie stan faktyczny nie może zostać zaakceptowany.

W tym stanie rzeczy, uwzględniając treść art. 454 § 1 k.p.k. (zgodnie z którym Sąd odwoławczy nie może skazać oskarżonego, który został uniewinniony w pierwszej instancji), Sąd Okręgowy uchylił zaskarżony wyrok i sprawę J. K. przekazał Sądowi Rejonowemu w Chełmie do ponownego rozpoznania.

Ponownie prowadząc postępowanie jurysdykcyjne sąd I instancji będzie mieć w polu widzenia poczynione wyżej uwagi, jak również argumentację prokuratora zaprezentowaną w apelacji. Tenże sąd przesłucha oskarżonego (o ile nie skorzysta on z prawa do odmowy wyjaśnień) oraz świadków A. M. i R. Ł., natomiast co do pozostałych dowodów może poprzestać na ich ujawnieniu (stosownie do art. 442 § 2 k.p.k.). Zgromadzony materiał dowodowy podda wszechstronnej, szczegółowej i wnikliwej ocenie respektując wskazania logiki, wiedzy i doświadczenia życiowego, po czym ustali stan faktyczny, który podda właściwej ocenie prawnej. Właściwe zastosowanie reguł wynikających m.in. z art. 7 i 410 k.p.k., których zaskarżony wyrok nie respektował, będzie warunkiem koniecznym wydania prawidłowego orzeczenia. W miarę potrzeby swoje stanowisko Sąd Rejonowy uzasadni stosownie do wymogów art. 424 k.p.k.

Z tych wszystkich względów Sąd Okręgowy na podstawie art. 437 § 2 k.p.k. orzekł jak w wyroku.

Mariusz Jaroszyński